

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**DONA I GÈNERE A LES
LLETRES HISPÀNIQUES**

Coordinació: MERIDA JIMENEZ, RAFAEL MANUEL

Any acadèmic 2021-22

Informació general de l'assignatura

Denominació	DONA I GÈNERE A LES LLETRES HISPÀNIQUES			
Codi	101080			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Grau en Llengües Aplicades i Traducció i Grau en Filologia Hispànica	4	OPTATIVA	Presencial
	Grau en Filologia Hispànica	2	OPTATIVA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA	
	Nombre de crèdits	3	3	
	Nombre de grups	1	1	
Coordinació	MERIDA JIMENEZ, RAFAEL MANUEL			
Departament/s	FILOLOGIA CLÀSSICA, FRANCESA I HISPÀNICA			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Classes presencials: 60 Treball autònom: 90			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Castellà			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
CONESA CORTES, ROSA MARIA		5	
MERIDA JIMENEZ, RAFAEL MANUEL	rafaelmanuel.merida@udl.cat	1	Despatx 3.74 o mitjançant l'eina de videoconferència del Campus Virtual de la UdL. Cal concertar cita prèvia.

Informació complementària de l'assignatura

Prerrequisits: Els/les estudiants oficials internacionals matriculats a través de programes de mobilitat o intercanvi (per exemple, Erasmus) hauran de tenir ben present que aquesta assignatura exigeix un coneixement oral i escrit de la llengua espanyola corresponent a un nivell superior (C2 del Marc Europeu).

No necessàriament es gravaran les classes i, per tant, la "assistència" és obligatòria. La normativa vigent es pot consultar a

<https://unidisc.csuc.cat/index.php/s/xCrDk778LUMDuQY>

Objectius acadèmics de l'assignatura

Iniciar l'estudiantat en l'estudi crític de diversos/es autors/es i obres representatius de la tradició literària hispànica a partir de les teories i metodologies més recents consagrades a l'anàlisi dels discursos sobre les dones, els gèneres i les sexualitats en les cultures ibèriques i hispanoamericanes, des de l'Edat Mitjana fins el present.

Competències

Competències bàsiques

CB4 Poder transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Competències generals

CG1 Demostrar capacitat d'anàlisi i de síntesi.

CG2. Analitzar i avaluar un tema o matèria, tot aplicant un raonament crític i objectiu.

CG3 Demostrar creativitat i iniciativa.

CG4 Planificar encertadament el treball individual i en equip i gestionar el temps.

CG5 Valorar el rigor i la qualitat del treball acadèmic.

CG7 Demostrar capacitat d'aprenentatge autònom.

CG10 Identificar i saber gestionar les diferents fonts de documentació i informació com a base per potenciar l'estudi.

Competències específiques

CE9 Saber emprar de forma bàsica tècniques específiques necessàries per estudiar i ensenyar textos lingüístics

i literaris de diverses èpoques.

CE15 Reconèixer els trets creatius associats a la literatura espanyola i hispanoamericana.

CE16 Conèixer els principals textos, autores i moviments literaris en llengua espanyola, i la seva evolució històrica / context literari i sociolingüístic.

CE17 Conèixer els fonaments teòrics de la literatura, dels moviments de la història literària i dels corrents de la crítica literària.

CE18 Saber interpretar i jutjar els textos literaris des d'una perspectiva crítica.

CE19 Saber identificar les relacions entre els esdeveniments històrics i socials i la producció literària, al llarg dels diversos períodes històrics i marcs culturals, especialment en el món hispànic.

CE21 Tenir coneixement i domini pràctic de retòrica, estilística i d'altres recursos associats al procés de creació literària i a l'optimització dels objectius de la comunicació oral i escrita en llengua espanyola.

CE23 Saber emprar tècniques específiques necessàries per estudiar i ensenyar textos literaris de diverses èpoques.

Competències transversals

CT1 Adquirir una adequada comprensió i expressió oral i escrita del castellà.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Estudi de diversos / es autors / es i obres representatius de la tradició literària hispànica a la llum de les teories i metodologies més recents consagrades a l'anàlisi dels discursos sobre la dona, el gènere i la sexualitat en les cultures ibèriques i hispanoamericanes.

Eixos metodològics de l'assignatura

D'acord amb els objectius, les competències i els continguts de l'assignatura, hom combinarà diferents tipus de metodologies en funció de cada sessió i tema (classes magistrals, seminaris o debats, per exemple). Així, es considera essencial la combinació de sessions teòriques i pràctiques. Per tal raó, l'estudiantat haurà llegit prèviament els documents literaris previstos per a cada sessió i se li demanarà l'exposició oral d'aspectes relacionats amb el contingut. Igualment, desenvoluparà treballs per escrit per tal d'aprofundir en la matèria i per tal de consolidar el seu procés d'aprenentatge. L'estudiantat compta amb tutories individualitzades i en grup per aclarir els eixos teòrics i metodològics de l'assignatura.

Metodologies docents: Ensenyament teoricopràctica. Activitats pràctiques en grups reduïts. Assistència a conferències, jornades i col·loquis. Debats dirigits a l'aula. Aprenentatge basat en problemes. Tutories individuals per facilitar l'adquisició de les destreses necessàries en l'assignatura.

Aquesta guia docent es veurà ampliada amb majors detalls tècnics en un document (titulat "Programa") a la secció "Recursos" de campus virtual.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Tema 1.- "Dona" i "gènere": teories i metodologies (3 setmanes: del 10 al 25 de febrer de 2022).

Tema 2.- La genealogia de les escriptores hispàniques prèvia a el segle XX (4 setmanes: del 3 al 25 de març de 2022).

Tema 3.- La dona com a subjecte i objecte de creació literària al segle XX (4 setmanes: del 31 de març al 29 d'abril de 2022).

Tema 4.- Els estudis literaris sobre gènere i sexualitat (4 setmanes: del 5 al 27 de maig de 2022).

Aquest pla es podrà veure modificat en funció de les necessitats de l'estudiantat.

Sistema d'avaluació

Avaluació continuada

La nota final s'obtéindrà a partir de diverses modalitats de proves i de l'assistència / participació a classe. Totes les proves són obligatòries i no s'acceptaran lliuraments posteriors a les dates indicades, al tractar-se d'una assignatura amb avaluació contínua, sense examen final convencional. Totes les proves escrites s'enviaran abans o durant el dia fixat en aquest programa com a documents adjunts en format Word en un correu electrònic a Dr. Mèrida a través del campus virtual.

1. La primera prova consistirà en un treball de creació literària. Presentació d'un conte de temàtica lliure protagonitzat per una dona. Es valorarà especialment l'originalitat, l'ús del llenguatge i la versemblança. Extensió: 8-10 pàgines {20% de la nota final / 10 hores de treball autònom}. Data de lliurament: abans de l'1 de març de 2022.
2. La segona prova consistirà en un comentari escrit, a propòsit dels temes 1 i 2 –de diversos textos literaris i / o teòrics-, que es realitzarà a l'aula el 25 de març de 2022. Durada: 100 minuts { 25% / 20 hores de treball autònom}.
3. La tercera prova consistirà en el lliurament d'un portafoli dels materials / lectures del tema 3. Data de lliurament: abans de l'1 de maig de 2022 {20% / 15 hores de treball autònom}.
4. La quarta prova consistirà en una exposició oral sobre les adaptacions cinematogràfiques de peces teatrals / novel·les espanyoles o hispanoamericanes i el seu tractament de la dona, el gènere i la sexualitat. Es realitzarà un estudi comparatiu entre una obra i la seva corresponent versió que s'exposarà durant l'última setmana de classes. Durada de la presentació: 20-30 minuts {25% / 25 hores de treball autònom}.
5. L'assistència i la participació actives en classe representa un 10% de la nota final (20 hores de treball autònom).

Format Word dels exercicis: tipus de lletra "Garamond" o "Arial", interlineat "1,5", mida "12".

La presència d'errors ortogràfics, de puntuació, morfològics i / o de redacció serà sempre tinguda en compte en el moment d'avaluar l'assignatura i podrà afectar negativament la qualificació parcial i final. En assignatures d'una titulació de Filologia és imprescindible fer servir la llengua (oral i escrita) amb correcció i rigor.

També quedarà automàticament suspès qualsevol obra que contingui qualsevol grau de plagi o còpia (segons normativa antiplagi de la UdL).

Sistemes d'avaluació: Proves escrites en aula. Treballs autònoms originals, preparats fora de l'aula, individuals. Resolució de casos pràctics en aula, individuals i / o en grup. Assistència i participació en les sessions docents: classes i activitats formatives.

Els estudiants que només lliurin un total d'activitats amb un pes inferior al 50% de l'avaluació obtindran una qualificació de NP com a nota final. Els estudiants que presentin activitats amb un pes superior a l'50% mai no podran obtenir un NP.

La data per a les activitats avaluable s'establirà a principi de semestre. Les activitats lliurades després de la data límit obtindran un 0/10.

Avaluació alternativa:

Els estudiants que combinin els seus estudis amb una feina a temps complet tenen dret a demanar avaluació alternativa. Per a més informació, envieu un correu electrònic a academic@lletres.udl.cat o adreceu-vos a la Secretaria de la Facultat de Lletres. Per validar competències i coneixements que es detallen en la guia docent hauran de presentar el darrer dia de classe un conjunt d'activitats escrites i fer un examen a l'aula, cap dels quals tindrà una nota superior al 25%

D'acord amb l'art. 3.1 de la normativa d'avaluació de la UdL, l'estudiant no pot utilitzar, en cap cas, durant la

realització de les proves d'avaluació, mitjans no permesos o mecanismes fraudulents. L'estudiant que utilitzi qualsevol mitjà fraudulent relacionat amb la prova i/o porti aparells electrònics no permesos, haurà d'abandonar l'examen o la prova, o quedarà subjecte a les conseqüències previstes en aquesta normativa o en qualsevol altra normativa de règim intern de la UdL.

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia bàsica/obligatòria

- Materials al campus virtual.
- Taller final: Novel·la/Obra teatral a triar.

Bibliografia bàsica complementària:

Caballé, Anna (dir.), *La vida escrita por las mujeres: obras y autoras de la literatura hispánica e hispanoamericana*, Barcelona: Círculo de Lectores, 2003. [Cappont-Planta 2a 860 Vid]

Johnson, Roberta – Maite Zubiaurre (ed.), *Antología del pensamiento feminista español (1726-2011)*, Madrid: Cátedra, 2012. [Btca. Letras: 396 Ant]

Mérida Jiménez, Rafael M. (ed.), *Mujer y género en las letras hispánicas*, Lleida: Univ. de Lleida, 2008 (vol. 19-20 de *Scriptura*). [Btca. Letras: 396 Muj]

Mérida Jiménez, Rafael M., *Transbarcelonas: cultura, género y sexualidad en la España del siglo XX*, Barcelona: Bellaterra, 2016. [Btca. Letras: 392 Mer]

Mira, Alberto, *Para entendernos. Diccionario de cultura homosexual, gay y lesbica*, Barcelona: Tempestad, 1999. [Btca. Letras: 392 Mir]

Morant, Isabel (coord.), *Historia de las mujeres en España y América Latina*, Madrid: Cátedra, 2005 (4 vols.). [Btca. Letras: 396 His]

Ros, Xon de – Geraldine Hazbun (ed.), *A Companion to Spanish Women's Studies*, Londres: Tamesis, 2011. [Btca. Letras: 396 Com]

Zavala, Iris M. (coord.), *Breve historia feminista de la literatura española*, Barcelona: Anthropos, 1993-2000 (6 vols.). [Btca. Letras: 860.09 Bre]

Internet:

BIESES: Bibliografía de escritoras españolas

<http://www.bieses.net/>

Biblioteca virtual Miguel de Cervantes (selecció de recursos)

<http://bib.cervantesvirtual.com/>